

31.10.2018

Космічні дослідження в Україні: досягнення, проблеми, перспективи

Як розвивається вітчизняна космічна галузь і якої підтримки вона потребує? Чи має Україна шанс не втратити статус космічної держави? Навіщо потрібні космічна стратегія та космічна політика? Які нові розробки й технології за цим напрямом створено останніми роками (зокрема, в Національній академії наук України) і чи відбувається їхнє практичне впровадження? Які дослідницькі проекти українські науковці виконують спільно із зарубіжними колегами? Які завдання вирішує міжнародний проект ERA-PLANET? На ці й інші запитання в інтерв'ю щоденній всеукраїнській газеті «День» відповів директор Інституту космічних досліджень НАН України та ДКА України (ІКД) член-кореспондент НАН України О. Федоров, який також розповів про Перший Український космічний форум, що тривав у Києві 17–20 вересня 2018 р. ([Національна академія наук України](#)).

«На жаль, визначилася тенденція поступового згортання космічної діяльності. Україна – космічна держава, але технологічний потенціал створений ще у радянські часи. Головне підприємство галузі – конструкторське бюро «Південне» – вийшло на міжнародні ринки і працює в основному на експорт, водночас ці здобутки базуються на минулому потенціалі, – говорить О. Федоров. – Важко підібрати слова для характеристики поточного стану державного управління космічною діяльністю. <...> Але в Україні існує космічна спільнота – потужна, активна і високоінтелектуальна. У нас є фахівці, які можуть створити ракету-носій, космічний апарат, запустити його, управляти ним, отримувати інформацію – це потенціал, який не створюється за одне покоління. Таку спільноту треба підтримувати, бо це потрібно Україні. Але коли немає діючої програми, немає стратегічного бачення нашої ролі в космосі, а останній український супутник працював сім років тому, нинішній стан справ слід оцінити як кризу». За словами вченого, українська національна програма космічних досліджень має орієнтуватися на споживачів новітніх технологій, а також на входження нашої держави до європейської спільноти, зокрема до Європейського дослідницького простору. «Зрозуміло, що ми [ІКД] не можемо переключитися суто на комерційну діяльність, адже це призведе до втрати основної спеціалізації, а космічні дослідження не завжди виправдовуються одразу. Скажімо, космічна погода – це прикладна сфера, але замовником здебільшого є держава. Спостереження Землі з космосу комерціалізуються, але це складний і тривалий процес, в якому ми маємо певні успіхи. <...> У міжнародній співпраці в космічній сфері є важлива обставина – партнери не вкладають гроші у розвиток високих технологій партнера, вони це роблять в інтересах власної економіки. <...> ...тому принципово важливо розвивати власні технології, а не обмежуватися тим, що замовлено сьогодні».

Повний текст публікації доступний за посиланням: <https://goo.gl/xZqaAE>